

Ρόδος και η Κως, εκτός από την Αθήνα, η οποία λειτουργεί και ως hub για τους Ισραηλινούς ταξιδιώτες, εκτιμάται ότι θα καταγράψουν τις μεγαλύτερες απώλειες, καθώς πρόκειται για τρεις από τους προορισμούς προς τους οποίους είχαν προγραμματιστεί για φέτος οι περισσότερες απευθείας πτήσεις από το Ισραήλ.

Σε ό,τι αφορά την Κρήτη, οι πληροφορίες αναφέρουν πως ανά εβδομάδα αναμενόταν περί τις 17.000-20.000 αφίξεις Ισραηλινών για το επόμενο χρονικό διάστημα. Αυξημένη κατά 20% περίπου σε σχέση με πέρυσι αναμενόταν ότι θα είναι φέτος και η κίνηση από τη χώρα της Μέσης Ανατολής σε Ρόδο και Κω, σύμφωνα με τα στοιχεία των κρατήσεων. Σημειώνεται ότι πέρυσι στα δύο νησιά των Δωδεκανήσων καταγράφηκαν περισσότερες από 300.000 αφίξεις/αναχωρήσεις Ισραηλινών.

Στους... χαμένους από τις εχθροπραξίες και τη γενικότερη έκρυθμη κατάσταση στη Μέση Ανατολή περιλαμβάνεται και το μεγαλύτερο αεροδρόμιο της χώρας, το «Ελευθέριος Βενιζέλος», με τον διευθύνοντα σύμβουλό του, **Γιάννη Παράσχη**, να σημειώνει στο πλαίσιο συνέντευξης Τύπου πως, με βάση τις προβλέψεις, η επιβατική κίνηση από το Ισραήλ και τις γειτονικές χώρες (Ιράν, Ιράκ, Λίβανος, Ιορδανία) θα διαμορφωνόταν σε πάνω από 1 εκατ. ταξιδιώτες, ενώ μέχρι τη στιγμή που η ένταση κλιμακώθηκε είχαν ταξιδέψει στην Ελλάδα περίπου 500.000 ταξιδιώτες από τις χώρες της Μέσης Ανατολής.

«Αρα, αν από εδώ και πέρα δεν έρθει κανείς ταξιδιώτης από αυτές τις χώρες στην Ελλάδα, θα έχουμε απώλειες 500.000 περίπου, ένα νούμερο που είναι διαχειρίσιμο. Προφανώς το Ισραήλ είναι μια καλή αγορά όσον αφορά τα εμπορικά έσοδά της. Σημαντικότερο, ωστόσο, από την αεροπορική κίνηση είναι μέσα από τη διπλωματία να εκτονωθεί η κρίση αυτή», είπε χαρακτηριστικά.

Η σημασία της ισραηλινής αγοράς για το μεγαλύτερο αεροδρόμιο της χώρας αποτυπώνεται στα δεδομένα του α' πενταμήνου του 2025. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, η επιβατική κίνηση από το Ισραήλ κατέγραψε άνοδο 57% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2024, με το μερίδιο της εν λόγω αγοράς στη συνολική κίνηση των χωρών της Μέσης Ανατολής για τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών να διαμορφώνεται στο 52%.

Το 2024, η επιβατική κίνηση στο «Ελευθέριος Βενιζέλος» από το Ισραήλ διαμορφώθηκε στους 951.000 ταξιδιώτες μετ' επιστροφής, αριθμός που αντιστοιχεί σε ένα μερίδιο 43% επί της συνολικής κίνησης από τη Μέση Ανατολή.

Αντίστοιχα, το διάστημα Ιανουαρίου-Μαΐου του 2025 παρατηρήθηκε αύξηση 33% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2024 σε επίπεδο επιβατικής κίνησης από τις χώρες της Μέσης Ανατολής.

Ευρύτερα, σε ό,τι αφορά την επιβατική κίνηση από τη συγκεκριμένη περιοχή, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία που προέρχονται από τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών, το 2024 καταγράφηκαν 2,2 εκατ. ταξιδιώτες μετ' επιστροφής, με το μερίδιο επί της συνολικής κίνησης του «Ελευθέριος Βενιζέλος» να ανέρχεται στο 7%. Βέβαια, μεγάλο μερίδιο των ταξιδιωτών αξιοποίησε το μεγαλύτερο αεροδρόμιο της χώρας ως κόμβο για την επίσκεψή του σε άλλους προορισμούς.

Σε ό,τι αφορά τα δρομολόγια των αεροπορι-

στοιχεία

Το 2024 η επιβατική κίνηση στο «Ελευθέριος Βενιζέλος» από το Ισραήλ διαμορφώθηκε στους 951.000 ταξιδιώτες μετ' επιστροφής, αριθμός που αντιστοιχεί σε ένα μερίδιο 43% επί της συνολικής κίνησης από τη Μέση Ανατολή

Ανεπηρέαστος μένει προς το παρόν ο κλάδος της κρουαζιέρας

κών εταιρειών που εξυπηρετούσαν από την Αθήνα τους προορισμούς του Ισραήλ, αλλά και των γειτονικών χωρών, Ιράκ και Ιορδανίας, από τις πρώτες ώρες της κλιμάκωσης του πολέμου ανεστάλσαν. Συγκεκριμένα, επτά αεροπορικές εταιρείες που εκτελούν πτήσεις από την Αθήνα προς το Ισραήλ, η Aegean, η Israil, η Blue Bird, η Air Haifa, η Arkia, η El Al και η Wizz Air, ανέστειλαν τα δρομολόγια τους προς τη χώρα της Μέσης Ανατολής.

Μάλιστα, σε αναστολή πτήσεων προχώρησαν η Royal Jordanian που εκτελεί το δρομολόγιο Αθήνα-Αμάν και η Aegean που εξυπηρετεί το δρομολόγιο Αθήνα-Ερμπίλ. Σε αναστολή πτήσεων έχουν προχωρήσει και οι αερομεταφορείς που εκτελούν δρομολόγια προς το Ιράν, το οποίο ωστόσο δεν εξυπηρετείται απευθείας από το «Ελευθέριος Βενιζέλος».

Ο προγραμματισμός των πτήσεων

Η δυναμική της ισραηλινής αγοράς αντικατοπτρίζεται στα νούμερα από τον προγραμματισμό των αεροπορικών θέσεων σε εισερχόμενες διεθνείς πτήσεις. Σύμφωνα με το Airdata Tracker του Ινστιτούτου του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΙΝΣΕΤΕ), ο συνολικός αριθμός των αρχικά προγραμματισμένων αεροπορικών θέσεων από το Ισραήλ προς την Ελλάδα ανέρχεται σε πάνω από 1,3 εκατ. για το διάστημα από τον Μάρτιο έως τον Οκτώβριο, εκ των οποίων πάνω από 1 εκατ. αφορά το διάστημα από τώρα μέχρι το φθινόπωρο. Συγκριτικά με το 2024 και τις 933.000 θέσεις, ο συνολικός αριθμός εί-

κή κατάταξη, είχαν προγραμματιστεί 807.000 και για την Ιταλία ακόμη λιγότερες, περίπου 610.000.

Χαρακτηριστικά

Σημαντικό ατού για τον ελληνικό τουρισμό είναι το γεγονός ότι η ισραηλινή αγορά δεν εμφανίζει τόσο έντονη εποχικότητα σε σύγκριση με άλλες μεγάλες αγορές, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΙΝΣΕΤΕ Intelligence.

Την περίοδο 2019-2023, ο εισερχόμενος τουρισμός από το Ισραήλ κατέγραψε αύξηση σε όλα τα βασικά μεγέθη του, με τις αφίξεις να βρίσκονται στο +40,4%, τις διανυκτερεύσεις να καταγράφουν άνοδο 53% και τις εισπράξεις να ενισχύονται σε ποσοστό 31,4%.

Σε ό,τι αφορά το μερίδιο της ισραηλινής αγοράς στον εισερχόμενο τουρισμό το 2023 σε όρους αφίξεων κατείχε μερίδιο 1,5% όταν το 2019 ήταν στο 1,1%, ενώ ως προς τις διανυκτερεύσεις το αντίστοιχο ποσοστό είχε διαμορφωθεί στο 1,1% όταν το 2019 ήταν 0,7%. Τέλος, το μερίδιο της εν λόγω αγοράς σε επίπεδο εισπράξεων το 2023 είχε ανέλθει στο 1,4% έναντι 1,2% το 2019.

Σε σύγκριση με τον μέσο όρο της χώρας, οι επισκέπτες από το Ισραήλ το 2023 κατέγραψαν χαμηλότερη κατά 6,6% μέση κατά κεφαλή δαπάνη στα 563 ευρώ έναντι 603 ευρώ το 2019, υψηλότερη κατά 21,7% μέση δαπάνη ανά διανυκτέρευση στα 105,4 ευρώ έναντι 86,6 ευρώ το 2019 και χαμηλότερη σε ποσοστό 23,2% μέση διάρκεια παραμονής με 5,3 διανυκτερεύσεις από 7 το τελευταίο προ COVID έτος.

σχετικά ο πρόεδρος του ΣΕΤΕ, εξηγώντας ότι όλα τα βλέμματα της διεθνούς τουριστικής βιομηχανίας είναι στραμμένα στην πολιτική που ακολουθεί ο Αμερικανός Πρόεδρος και οι επιπτώσεις που θα έχει αυτή στη διεθνή οικονομία και, ειδικότερα, στην ταξιδιωτική συμπεριφορά.

Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, η διαφοροποίηση του εγχώριου εισοδήματος έχει υπαρκτά χαρακτηριστικά. Η απορρόφηση των κονδυλίων του RRF -έστω και στο «παρά πέντε»- θα χρηματοδοτήσει την ανασυγκρότηση του παραγωγικού μοντέλου, επιτρέποντας την απορρόφηση πόρων και από άλλους τομείς πλην τουρισμού. Δυστυχώς, όμως, οι ενδείξεις για την αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων όχι μόνο δεν είναι ενθαρρυντικές, είναι ανησυχητικές. Από καμπανάκια έως καμπάνες κρούουν διάφορες συσχετιζόμενες πλευρές, οι οποίες προειδοποιούν για πόρους δισεκατομμυρίων που θα παραμείνουν αναξιοποίητοι.

vasoangelou@gmail.com

η άποψη
της **ΒΑΣΩΣ ΑΓΓΕΛΕΤΟΥ**

Καμπανάκια και καμπάνες

ΜΕΤΑ την εκλογή του Τραμπ στην προεδρία των ΗΠΑ, τον περασμένο Νοέμβριο, ελάχιστες από τις βεβαιότητες του δυτικού κόσμου παραμένουν. Μια κυρίαρχη βεβαιότητα της «νέας εποχής» είναι η αβεβαιότητα που διέπει τις διακρατικές σχέσεις - ειδικά τις εύθραυστες ισορροπίες στη Μέση Ανατολή που έχουν κλονιστεί ανεπανόρθωτα.

Οι εντάσεις στην ευρύτερη περιοχή -και ας μην πρόκειται για τη «γειτονιά» μας με τη στενή έννοια- επαναφέρουν στο προσκήνιο τη συζήτηση περί «μονοκαλλιέργειας» - της υπερβολικής, δηλαδή, εξάρτησης του εθνικού προϊόντος από τον τουρισμό.

Διά του λόγου το αληθές, το 2024 πάνω από το 13% του ΑΕΠ προήλθε άμεσα από τον τουρισμό, με την έμμεση συνεισφορά του κλάδου στην εγχώρια οικονομία να ξεπερνά τα 30 δισ. ευρώ.

Υπό τις τρέχουσες συνθήκες, «η λέξη ανθεκτικότητα αποκτά ιδιαίτερη σημασία και βαρύτητα», δήλωσε